

Okruhy ke státní závěrečné zkoušce

Název studijního programu	Speciální pedagogika
Kód studijního programu	B0111A190016
Typ studia	bakalářský
Forma studia	prezenční a kombinovaná
Specializace	Bez specializace
Platnost od	1. 11. 2022

Pozor! Jedná se o SZZ okruhy pro tzv. novou akreditaci studijního programu (tzn. programu bez specializací). Okruhy platí pro studenty, kteří mají kód studijního programu B0111A190016. V případě pochybností, podle kterých okruhů se máte k SZZ připravovat, se obraťte na Mgr. Hanu Ryšlavou, Ph.D.

SZZ se skládá ze dvou částí:

1. obhajoba bakalářské práce,
2. odborná rozprava (v rámci odborné rozpravy student losuje celkem 4 okruhy: 1 okruh ze Speciální pedagogiky – části A, 1 okruh ze Speciální pedagogiky – části B, 1 okruh z Pedagogiky a 1 okruh z Psychologie).

SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKA

Část A

1. Speciální pedagogika – vymezení disciplíny, její cíle, postavení v soustavě věd a spolupráce s dalšími vědními obory. Aktuální speciálněpedagogická terminologie.
2. Historie speciální pedagogiky. Vývoj postojů intaktní společnosti k jedincům se speciálními potřebami. Aktuální trendy ve speciální pedagogice.
3. Etiologie ve speciální pedagogice. Problematika prevence ve speciální pedagogice.
4. Metody ve speciální pedagogice. Speciálněpedagogická diagnostika.
5. Systém vzdělávání, péče a podpory jedinců se speciálními potřebami v České republice. Poradenství ve vztahu k lidem se speciálními potřebami.

6. Aktuálně platná legislativa ve vztahu ke speciální pedagogice (z pohledu různých resortů, které participují na edukaci, péči, podpoře a všeobecném rozvoji jedinců se speciálními potřebami).
7. Jedinec se speciálními potřebami a jeho rodina. Kvalita života lidí se speciálními potřebami.
8. Alternativní a augmentativní komunikace.
9. Speciální andragogika a gerontagogika.
10. Specifické možnosti stimulace a rozvoje jedinců se speciálními potřebami – např. Bazální stimulace, Snoezelen, expresivní terapie, psychoterapie, reminiscence, trénování paměti a další.

Část B

1. Logopedie – vymezení oboru, terminologie, klasifikace, etiologie. Specifika práce s jedinci s narušenou komunikační schopností.
2. Psychopedie – vymezení oboru, terminologie, klasifikace, etiologie. Specifika práce s jedinci s mentálním postižením.
3. Tyflogedie – vymezení oboru, terminologie, klasifikace, etiologie. Specifika práce s jedinci se zrakovým postižením.
4. Surdopedie – vymezení oboru, terminologie, klasifikace, etiologie. Specifika práce s jedinci se sluchovým postižením.
5. Somatopedie – vymezení oboru, terminologie, klasifikace, etiologie. Specifika práce s jedinci s tělesným postižením, zdravotním oslabením či dlouhodobou nemocí.
6. Etopedie – vymezení oboru, terminologie, klasifikace, etiologie. Specifika práce s jedinci s poruchami chování.
7. Speciální pedagogika jedinců s parciálními nedostatky – vymezení oboru, terminologie, klasifikace, etiologie. Specifika práce s jedinci s parciálními nedostatky.
8. Speciální pedagogika jedinců s nadáním – vymezení oboru, terminologie, projevy jedinců s nadáním. Specifika práce s jedinci s nadáním.
9. Speciální pedagogika jedinců s vícenásobným postižením – vymezení oboru, terminologie, klasifikace, etiologie. Specifika práce s jedinci s vícenásobným postižením.
10. Poruchy autistického spektra (PAS) – vymezení, terminologie, klasifikace. Specifika práce s jedinci s PAS.
11. Jedinci ze sociokulturně odlišného prostředí – vymezení, terminologie, specifika práce s jedinci ze sociokulturně odlišného prostředí.

PEDAGOGIKA

1. Výchova a vzdělávání, podstata výchovy a vzdělávání a jejich smysl pro jedince a společnost, funkce výchovy a vzdělávání, výchovné cíle.
2. Pedagogika jako věda, pedagogické vědy, postavení pedagogiky v systému věd, vztah: pedagogické teorie, pedagogického výzkumu, pedagogické praxe.

3. Výukové (didaktické) prostředky – obecné vymezení a charakteristika obvykle uváděných výukových (didaktických) prostředků.
4. Teorie vzdělávání – obecné vymezení a charakteristika obvykle uváděných teorií vzdělávání.
5. Pedagogická komunikace.
6. Výukové cíle – obecné vymezení a charakteristika obvykle uváděných výukových cílů.
7. Pedagog – vymezení, charakteristika, podmínky práce, problémy profese.
8. Koncepce vyučování – obecné vymezení a charakteristika obvykle uváděných koncepcí vyučování.
9. Kurikulum a kurikulární dokumenty v České republice.
10. Historický vývoj výchovy a vzdělávání (důležité milníky).
11. Význam Jana Amose Komenského pro výchovu a vzdělávání.
12. Škola jako výchovně vzdělávací instituce, školská soustava České republiky.

PSYCHOLOGIE

1. Psychologie jako společenskovední disciplína, předmět psychologie. Hlavní psychologické směry a jejich náhled na lidskou psychiku. Systém psychologických věd.
2. Psychické procesy (děje) a stavy. Vnímání, pozornost, představivost, fantazie, paměť, myšlení, řeč a jazyk.
3. Emocionalita osobnosti. City a emoce, emoční poruchy. Temperament.
4. Intelligence – vymezení, druhy intelligence. Měření intelligence. Vlohy a schopnosti, jejich rozvoj v procesu učení.
5. Motivační stránka osobnosti. Zájmy. Vůle a sebekontrola. Charakter.
6. Vědomí, jeho stavy a poruchy. Já a sebepojetí.
7. Psychologie osobnosti, možné přístupy ke zkoumání vývoje a struktury osobnosti.
8. Zátěž a stres, jejich vliv na organismus. Duševní poruchy a onemocnění, jejich příčiny, možnosti příznivého ovlivnění a prevence.
9. Vývojová psychologie v systému psychologických věd. Vývoj člověka z pohledu vývojové psychologie.
10. Periodizace duševního vývoje z pohledu různých autorů.
11. Učení. Bio-psycho-sociální podmíněnost procesu učení. Učení a paměť.
12. Školní zralost a připravenost dítěte.

Obsahová správnost	
Předkládající katedra	KSS
Jméno předkladatele	Mgr. Hana Ryšlavá, Ph.D.